

Van de voorzitter

Juni 2016

Zoals de meeste verenigingen heeft ook Groei & Bloei last van een afnemend ledenaantal. Dit heeft te maken met een veranderende behoefte bij mensen om zich voor langere tijd te binden aan een instantie. Ook zijn er vaak financiële redenen voor of zijn de interesses veranderd.

Dat Groei & Bloei een afname van leden kent komt naast bovengenoemde redenen ook doordat men eenvoudig en kosteloos via internet de kennis over planten en tuinieren kan vergaren. Ook worden steeds meer tuinen vol gelegd met betontegels voorzien van enkele plantenbakken. Iedereen heeft hier zo zijn eigen redenen voor.

Ingeval men niettemin regelmatig planten koopt, fraaie tuinen bezoekt, losse tijdschriften koopt, deelneemt aan lezingen over planten o.d., of op zoek is naar een onderhoudsvriendelijker tuin als alternatief voor betegelen, dan is een lidmaatschap van Groei & Bloei zeker het overwegen waard. Het kan zelfs jaarlijks geld opleveren!

In deze Digitalis is een overzicht van de voordelen van een lidmaatschap van Groei & Bloei toegevoegd. Deze staat ook op onze website.

Na lezing hiervan kan dit misschien bijdragen aan uw besluit om lid te blijven of u alsnog te abonneren op ons tijdschrift Groei & Bloei met het daarbij behorende lidmaatschap. U zult er geen spijt van krijgen. U krijgt er meteen een hele leuke kennissenkring bij.

Binnenkort is er weer een hoogtepunt in ons activiteitenprogramma, namelijk de Nationale Tuinweek. Deze is van 11 t/m 19 juni a.s. Onze vereniging Groei & Bloei zal zich in die week op diverse plaatsen in Nederland en Vlaanderen presenteren middels het organiseren van leuke activiteiten in een groene omgeving. Onze afdeling heeft in die week 2 gratis toegankelijke activiteiten georganiseerd. Op 15 juni is er in de Bibliotheek van Hengelo een interessante presentatie over de Regge die de afgelopen jaren grotendeels is teruggebracht in haar oorspronkelijke bedding en nu weer welig kronkelt langs de Westkant van Twente. De Tuinweek wordt afgesloten met ons Open Tuinen Weekend. Totaal 32 tuinen zijn dat weekend te bezoeken variërend van stadstuinen tot een groot park. U heeft hierdoor de mogelijkheid ideeën en inspiratie op te doen voor uw eigen tuin en kunt u tevens kennis maken met de passie en het enthousiasme voor tuinieren van de tuineigenaren. Het bestuur en de activiteitencie heten u van harte welkom op beide activiteiten.

Frans Besselink, voorzitter

D
I
G
I
T
A
L
I
S

Inhoudsopgave:

Van de Voorzitter	1	Vaste planten & kuipplanten	7
Activiteiten agenda	2	Aanbevolen	13
Vacatures	3	Nieuwe leden	18
Terugblik	3	Voordelen lidmaatschap	19
Activiteiten komende periode	4	Bestuur en AC v.d. afdeling	21

Activiteiten agenda:

26 mei	Tuinbezoek	Tuin van Veronie Meier	Oude Benteloseweg 35, Delden
11-19 juni 2016	Nationale Tuinweek		In deze week landelijk diverse activiteiten
15 juni	Presentatie	De Regge kronkelt weer	Bibliotheek Hengelo Beursstraat 34, Hengelo
18/19 juni 2016	Open Tuinen Weekend		32 tuinen geopend in Hengelo e.o.
12 juli	Tuinbezoek	Tuin van fam. Braamhaar	Goorseweg 25, Enter
Noteer reeds in uw agenda:			
6/9 oktober	Nationaal Kampioenschap Bloemschikken	Green Park Venlo	De gemaakte bloemstukken zijn op 8 en 9 oktober te bezichtigen.
8 oktober	Plantenruilbeurs	Houtmaat	
22 november	Lezing	Plusplanten in een levende tuin	Wijkcentrum Hengelose Es

Een uitgebreide en meest recente beschrijving van bovengenoemde en vorige activiteiten is ook op onze website www.hengelo.groei.nl en op www.facebook.com/groeiabloeihengelo gepubliceerd. Vaak zijn er dan meer foto's ter illustratie aan toegevoegd.

Vacatures

Onlangs zijn de bestuur vacatures ingevuld en hebben we een nieuwe penningmeester én nog een algemeen bestuurslid Marjan Vrielink. Omdat Marijke Holtkamp de komende tijd wegens drukke werkzaamheden maar beperkt beschikbaar is zal Marjan haar zo veel mogelijk vervangen.

Helaas is de vacature van AC-lid nog steeds niet ingevuld. Als u het zelf leuk vindt om 1-2 keer per jaar een activiteit te organiseren, of iemand weet die dat leuk vindt om te doen, dan houden we ons van harte aanbevelen.

Neem dan contact op met het bestuur en/of AC. Op onze website (Bestuur / vacatures) vindt u uitgebreide functie-informatie.

Terugblik:

Tuinclub:

Tuinbezoek op 16 april 2016

Bij uitzondering ging tuinclub II op een zaterdag op pad omdat het om bollenevenementen ging. De opening van ons tuinseizoen kon niet beter beginnen want we kregen er een heerlijk voorjaarszonnetje bij.

Ons eerste doel was Kasteel Hackfort buiten Vorden met zijn duizenden stinzenplanten, verspreid over het grote park om het huis. Er waren diverse wandelroutes met verschillende lengtes uitgezet. De sneeuwklommen waren inmiddels verdwenen maar er was een overvloed aan scilla's, narcissen, botanische tulpjes samen met vroegbloeiende planten. Overal lagen fotografen plat op de buik in het gras om dat ene bolletje met een insect vast te leggen. Na de korte route van 1,5 km heb je een goed idee van het park, dat door Natuurmonumenten perfect wordt onderhouden.

In het koetshuis dat onlangs verbouwd en gemoderniseerd werd smaakte de koffie prima. Naar links uitzicht op het - niet te bezoeken - kasteel, en naar rechts gezicht op een gigantische moestuin, die een bezoek later in het seizoen zeker waard zal zijn.

Ons tweede bezoek gold Bollen en stinzen plantenkwekerij De Warande in Laag Keppel, waar vele bollen en planten te zien waren op een beperkte ruimte. Hier kunnen bollen besteld worden voor het najaar, maar ook ter plekke in bloei worden gekocht.

Om 14.00 luisterden wij naar een lezing over de geschiedenis en aanleg van stinzen tuinen in Nederland. Aanvankelijk was ons Rita van der Zalm beloofd,

maar zij werd vervangen door een schrijfster over deze voorjaarsbollen. De naam is ons ontgaan.

Jacqueline van Eck

Inspiratie dag Tuinweek

Enkele bestuurs-/AC-leden zijn op 24 maart jl. naar een inspiratie dag Nationale Tuinweek geweest. Zoals reeds aangegeven tijdens de afgelopen jaarvergadering bepalen we binnenkort welke activiteiten we eventueel nog oppakken om de a.s. Tuinweek meer inhoud te geven.

Locatie van de inspiratie dag was de Keukenhof. Na een dagdeel binnen allerlei presentaties en workshops meegemaakt te hebben hadden we 's middags een rondleiding door de Keukenhof. Deze rondleiding werd verzorgd door lokale G&B-leden die als vrijwilliger bij de Keukenhof betrokken zijn.

Door het koude voorjaar tot nu toe stonden de ruim 1 miljoen tulpen nog niet in bloei. Ook het elk jaar opnieuw ingezaaide gras was nog niet overal bodem bedekkend. De foto's op onze website zijn hier getuige van. Niettemin kon er al van andere bloemen genoten worden en konden we in de paviljoens wel van de mooiste tulpen en orchideeën genieten. Ook hebben we nog een bekende TV-persoonlijkheid waargenomen die druk aan het plantjes poten was in de aan hem toegewezen kavel. Een bezoekje aan de Keukenhof is zeker de moeite waard doch wel na enkele weken warmer weer. Zie ook onze foto's die op de inspiratie dag zijn gemaakt.

Activiteiten voor de komende periode

Tuinbezoek Veronie Meier Delden op 26 mei a.s.

De tuin van ons ligt aan de Oude Benteloseweg 35 in Delden. Op 1 augustus 2008 zijn we hier komen wonen. Het perceel is 1000m² en is omgeven met veel oude eiken. Aan de overkant van ons huis staat een eeuwenoude Twickelboerderij, met de Kozakkeneiken. In een van deze bomen hebben in de tijd van Napoleon de kozakken zich verborgen gehouden (één na dikste boom van Nederland). Het ontwerp van de tuin heeft lange zichtlijnen door graspaden met een onderbreking van een grascirkel met ornament. In onze tuin vind je vooral veel vaste planten heesters en fruitbomen. Daarnaast zaai ik in de kas veel eenjarige planten zodat ik de hele zomer toch veel vrolijke kleuren heb. Het is voor mij een uitdaging om met kleuren en vormen steeds weer een andere

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

uitstraling aan de tuin te geven. Die passie deel ik graag met andere mensen. Bij de schuur hebben we een leuke infiltratiekuil voor het hemelwater aangelegd. Dat water hebben we vanwege de klimaatverandering (extra droge zomers) hard nodig op de droge en hoge zandgrond die we hier hebben. Aan de zuidkant tegen de schuur heb ik nog een klein moestuintje. Of ik nu werk of ontspan in de tuin, het geeft mij heel veel voldoening. Veronie en Bennie Meier

Locatie: Veronie Meier, Oude Benteloseweg 35, 7491 EW Delden

Kosten: €3.50 Kosten Lid: €3.50

Meer info: De kosten zijn inclusief een kop koffie of thee en een versnapering. Opgave z.s.m. bij Willy Zengerink, tel.: 074-2775934. Op onze website zijn enige foto's (24 t/m 30) te zien tijdens het OTW 2014. Gaarne gepaste betaling bij binnenkomst. Wij verzamelen ons om 19:00 uur bij de tuin van Veronie Meier.

Na afloop van de rondleiding bestaat vrijblijvend de mogelijkheid om de eenjarigen kwekerij te bezoeken. Wie weet, misschien is er iets van uw gading bij.

Nationale Tuinweek 2016

In 2016 vindt wederom de Nationale Tuinweek plaats nu van za 11 juni t/m zo 19 juni. In die week worden er door diverse afdelingen extra activiteiten georganiseerd. De week wordt afgesloten met het Open Tuinen Weekend. Doel van deze tuinweek is extra publiciteit voor onze vereniging, interesse wekken voor meer biodiversiteit in de tuin, stimuleren tuinbezoeken, en uiteindelijk extra leden. Het geheel wordt ondersteund door een landelijke perscampagne. Het thema voor 2016 is "Nederland in bloei". De actie "Tegel eruit, plant erin" komt ook weer terug.

Lezing de Regge kronkelt weer op 15 juni 2016

Vorig jaar heeft Groei & Bloei Hengelo een lezing georganiseerd over de rivier de Dinkel. Zoals bekend ligt Twente tussen Regge en Dinkel en daarom nu een lezing over de Regge.

In de vorige eeuw is de Regge stevig gekanaliseerd om alle water zo snel mogelijk af te kunnen voeren. Inmiddels zijn door de klimaatwijzigingen de omstandigheden en de inzichten over goed waterbeheer veranderd. In 2012 is men daarom begonnen met het weer laten kronkelen van de Regge en zijn de oude bedding en dode armen weer in ere hersteld. Tevens is gezorgd voor de

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

benodigde overloopgebieden. Hierdoor heeft de Regge een extra opvangcapaciteit gekregen om veel water te kunnen bergen na hevige regenval. Op verzoek van Natuurmonumenten heeft Groei & Bloei-/Natuurmonumentenlid Ella Roelfs uit Ommen de afgelopen jaren dit hele proces van herstel van de Regge met bijbehorende flora en fauna tussen landgoed Eerde en landgoed Archem in beeld gebracht. Uiteindelijk heeft ze al haar foto- en videomateriaal in een videopresentatie bijeengebracht en van het nodige commentaar en passende muziek voorzien.

Inmiddels is deze presentatie al 2x in Ommen voor een volle zaal met 250 bezoekers vertoond! Menige bezoeker wilde hem voor de 2e keer zien, andere belangstellenden kunnen misschien terecht bij een 2e herhaling!

Een bezoeker heeft een verslag geschreven over deze presentatie waarvan hier een samenvatting:

Wat een prachtige film! We werden meegenomen in de geschiedenis van de Regge en waren getuige van de herstelwerkzaamheden van een strakke rechte stroom naar een nieuwe kronkelende rivier. We zagen hoe enkele dode zijarmen weer aangesloten werden op de nieuwe Regge, hoe plantensoorten (zoals het grasklokje en muizenootjes) en diersoorten (zoals de modderkruipers) verkast moesten worden naar hun nieuwe leefgebied. Het geheel werd afgewisseld door kwispelende honden, verbaasde koeienkoppen, de paringsdans van de futen en 3 dassen. We zagen hoe het landschap na zware regenval totaal veranderde, met prachtige beelden van het kleurenspeel in het water bij een ondergaande zon. We zagen de aanleg van een oeverwaluwand. Als klap op de vuurpijl toonde Ella beelden van een vlucht boven het gehele gebied. Hierdoor kregen we een goed overzicht van de nieuwe situatie van de Regge. Wie dit allemaal nog met eigen ogen wil aanschouwen moet na het zien van deze presentatie maar eens gaan wandelen over het Reggepad.

Locatie: Bibliotheek Hengelo, Beursstraat 34, 7551HV Hengelo

Meer info: De presentatie begint om 20.15u. en duurt ca. 2 uur incl. een korte pauze. In de Bieb zijn maar 100 zitplaatsen. Meldt u daarom snel aan bij Marijke Relker, tel. 074-2428477, want vol is vol! De toegang is gratis.

Open Tuinen Weekend 18 en 19 juni 2016

Ook dit jaar zijn weer vele tuinen opengesteld waaronder enkele nieuwe. In de meegestuurde flyer ziet u een overzicht van alle opengestelde tuinen.

Tuinbezoek fam. Braamhaar in Enter op 12 juli a.s.

Op 12 juli zijn we uitgenodigd 's avonds om 19.00 uur de tuin van de heer Braamhaar te bezoeken. Een echte liefhebberstuin rondom de boerderij, naar eigen idee ontworpen en met veel passie is aangelegd. De mooie bestrating brengt ons naar verschillende gedeelten in de tuin met bloemen, vakken met kruiden, een moestuin en vele bijzondere fruitbomen. Het geheel is omzoomd door opmerkelijke struiken en bomen.

De tuin is een voorbeeld van biologisch tuinieren. Er wordt geen gebruik gemaakt van bestrijdingsmiddelen. Het natuurlijk evenwicht wordt hierdoor in stand gehouden. Heel bijzonder is dat de heer Braamhaar planten en bomen zodanig uitkiest dat dieren zoals zijn los lopende kippen, vlinders, vogels, egels, en kikkers zich thuis voelen.

Na de rondleiding is er koffie of thee met iets lekkers.

Opgave bij Ieteke Bloem, tel. 074-2429244

Locatie: Heer Braamhaar, Goorseweg 25, 7468 SH Enter

Kosten: €2.50, Kosten lid: €2.50 Bij aankomst met gepast geld betalen.

Vaste planten en kuipplanten

Graag wil ik mijn langjarige ervaringen met bovengenoemde planten delen met andere plantenliefhebbers. Lidy Kempers

VELTHEIMIA capensis (wintervuurpijl).

Dit is een Zuid Afrikaans bolgewas met lange, hangende buisbloemen aan de top van 45 cm lange, bladerloze stelen. De bloeiwijze lijkt iets op die van de vaste plant KNIPHOFIA (vuurpijl). Omdat de planten niet winterhard zijn worden ze meestal in een koude jas gekweekt. Maar het kan ook heel goed in een koele kamer binnenshuis.

In september worden de grote bollen opgepot in voedzame aarde in een pot van 12 cm, 1/3 deel van de bol moet boven de grond blijven. Niet te veel water geven. Na de bloei in februari/maart de bollen laten drogen en in september weer aan de groei brengen. De planten hebben geen last van ongedierte.

In 1973 kocht ik bij de beroemde kwekerij van Tubergen in Zwanenburg een bol waarvan ik nog steeds nazaten heb!

In 1958 bracht genoemde kwekerij de VELTEHEIMIA capensis Rosalba op de markt, een witte met een roze gloed. Hiervan kocht ik in 1977 een bol op de

Chelsea Flower Show in Londen. Ook hiervan heb ik nog steeds een nazaat. Daar ben ik best een beetje trots op. Beide planten zijn bij mij volop in bloei geweest.

Het is jammer dat deze bollen zo slecht te koop zijn. Waarschijnlijk worden ze niet meer gekweekt in Nederland.

Lidy heeft onlangs aangeboden haar ca. 70 bijdrages die vroeger in het Groene boekje stonden op onze website te laten zetten. Voor u als Digitalis-lezer zullen we ze ook opnieuw beschikbaar stellen. Elk kwartaal kunt u een aantal “Groene belevissen uit mijn tuin” verwachten.

GROENE BELEVENISSEN IN MIJN TUIN (voorjaar 1997)

Het grote feest van de honderden bloeiende sneeuwkllokjes, akonieten en krokusjes ligt al weer achter ons. Omdat het zulk prachtig weer was, duurde de bloei erg kort, eigenlijk heel jammer.

Maar van de bloemen van de BERGENIA (schoenlappersplant) kunnen we lang genieten. Ze zijn prachtig dit voorjaar. Weet u dat een trosje in een vaasje water heel lang goed blijft?

Bij mij in de tuin hebben de planten minder van de vorst geleden dan verleden winter.

Ik zaaide een paar jaar geleden CODONOPSIS lanceolata. Dit is een exotische klimplant met groengele klokjes. Ze zijn volkomen winterhard en bloeien reeds het eerste jaar. Ze verdwijnen in de herfst maar zijn nu al weer boven de grond. Aan te bevelen!

Hebt u wel eens gehoord van de GERANIUM tuberosum? Dit is een knolgewas dat u in de herfst moet planten. Op een beschutte plek zijn ze volkomen winterhard. Mijn planten staan er al prachtig bij en de roze/paarse, ca. 2 cm grote bloemen, verschijnen in april en bloeien tot in juni door, dan sterven de planten af.

Ik heb ze staan tussen de vaste plant CERATOSTIGMA plumbaginoides. Deze bloeit in het najaar met prachtige blauwe bloemen. Dit gaat prima, alleen moet je in het late najaar het afstervende loof een beetje wegknippen om de GERANIUM wat lucht te geven.

Kent u de ANTHRISCUS Ravens Wing? Mooie naam hè? Ze lijkt op fluitekruid, heeft dezelfde fijne witte bloemen, maar het blad is donkerrood. De plant wordt ook niet zo hoog, prima winterhard. Staat de plant op de goede plek dan krijgt u ook zaailingen. Probeer het maar eens!

Inmiddels hebben we weer veel werk in de tuin, maar het is toch heerlijk om na de winter lekker in de buitenlucht te vertoeven.

GROENE BELEVENISSEN IN MIJN TUIN (april/mei 1997)

Weet u wat ik zo spannend van tuinieren vind? Het wordt bijna nooit zoals je uitgedacht hebt. Of het nu bollen, éénjarigen of vaste planten zijn, je moet maar afwachten. Soms valt het tegen en een andere keer is het bijzonder mooi. En dan niet te vergeten, de planten die zich zelf uitzaaien, altijd op plekken die ze zelf uitzoeken. In mijn tuin heeft zich een LUNARIA rediviva (vaste judaspenning) uitgezaaid achter een POLYGONUM bistorta (adderwortel). Ik had het niet beter kunnen bedenken. Ze bloeiden tegelijk en het was prachtig. Ik ben helemaal weg van deze LUNARIA, ze bloeien lang en rijk en vooral 's avonds geuren de bloemen heerlijk.

Een goede combinatie vormden in mei ook de SMILACINA racemosa (met roomwitte bloemen en lichtgroen blad en SYMPHYTUM azureum (smeerwortel) met prachtige blauwe bloemen en donkergroen blad. Ze staan naast elkaar en de bloei was zeer rijk. Adembenemend mooi!

En dan niet te vergeten de TELLIMA grandiflora. Hebt u de beeldige bloempjes wel eens goed bekeken? Ook zeer geschikt voor de bloemsierkunst.

Nog een dankbare bloem in een boeket is de PENTAGLOTTIS. Een beetje een ruige plant met gestippelde bladeren en helblauwe bloemen. Ze zaaien zich veel uit. Zo ook in de tuin van onze burens. Dat is toch onkruid, zei mijn nieuwe buurman. Ik vertelde hem dat het een vaste plant is. Hij vond er geloof ik niet veel aan. Omdat ze nog niets aan de tuin hebben gedaan, staan ze er nog. Maar ik denk dat ze over een tijdje wel opgeruimd worden. Zo zie je maar weer: smaken verschillen.

Wanneer ik dit stukje schrijf is het de derde week van mei. Ik ben druk bezig de zelf gezaaide éénjarigen in de tuin te planten. De wind zit nog steeds in de noordhoek en het is veel te koud. De NICOTIANA's (tabaksplanten) hou ik nog in de koude bak. Deze houden, net als ik, van warmte.

Op het ogenblik geniet ik het meest van mijn grote collectie PELARGONIUMS in de kas. Vooral van de prachtig getekende bladeren en de bijzondere bloeiwijze. En de geuren van de reukpelargoniums.

Heerlijk! Binnenkort breng ik een groot gedeelte naar buiten. Ik zet ze dan vlak achter het huis zodat ik er alle momenten van de dag naar kan kijken. Ook aan planten kun je verslaafd zijn. In 1975 bracht ik uit Engeland een zakje zaad mee

van de REICHSTEINERIA 'Silver Song', een soort pijpje lak, maar dan met grijs blad en rozerode bloemen. Eén knol heb ik al meer dan twintig jaar in leven kunnen houden en ieder jaar bloeit ze weer. En daar ben ik best trots op. Het is een herinnering aan één van mijn eerste Engeland reisjes.

GROENE BELEVENISSEN IN MIJN TUIN (zomer 1997)

We kunnen niet zeggen dat we deze zomer regenwater tekort zijn gekomen. Net als de tuin weer opgeknapt is, komen de stortbuien weer. Voor de éénjarigen valt het niet mee om steeds maar weer in het water te staan. Ik sta er versteld van dat ze nog gaan bloeien, alhoewel mijn eigen gezaaide tabaksplanten het inmiddels af laten weten. Jammer!

Een erg dankbare en sterke éénjarige is, LINARIA triornithophora. Het is een roze getinte grootbloemige leeuwenbek op hoge stevige stengels. Ook erg mooi in een boeket. En met een beetje geluk krijgt u zaailingen die volgend jaar gaan bloeien.

Verleden jaar zag ik voor het eerst LAURENTIA azillaris, een éénjarige met prachtige blauwe bloemen die er uit zien als sterren. Ik kreeg een paar stekjes en nu heb ik ze volop in bloei. Zet ze in een grote pot zodat u er bovenop kunt kijken. Van regen trekken ze zich weinig aan en ze bloeien maar door. Ze houden wel veel van zon. Aan te bevelen!

Dit jaar heb ik eindelijk kunnen genieten van DIGITALIS grandiflorum, een geelbloeiend vingerhoedskruid. Drie jaar geleden heb ik ze zelf gezaaid. De eerste winter waren ze bijna dood, maar ze kwamen toch weer terug, zonder bloei weliswaar. Afgelopen winter hadden ze het weer heel moeilijk, maar ze beloonden mijn geduld met een overvloed aan bloemen.

Op aanraden van een hovenier zette ik tegen mijn kleine pergola de klimroos, genaamd Francis E. Lester. Het is een sterke groeier en heeft bijna geen last van ongedierte en meeldauw. De bloemen lieten het eerste jaar op zich wachten, maar dat gebeurt vaker. In juni kwamen de knoppen in trosvorm en de roos bloeide rijk. Helemaal van onderaan de voet tot hoog bovenin. Het zijn kleine enkele lichtroze bloemen met een kransje van roomkleurige meeldraden. Beeldschoon..... en ze geuren heerlijk. In de herfst moet de roos nog pronken met mooie bottels. Ik ben benieuwd. Aan de voet van de roos had zich vingerhoedskruid uitgezaaid, toevallig bijna allemaal witbloeiend. Ernaast stond Vrouwenmantel met de prachtige lichtgroene bloemen. Het bloeide allemaal

tegelijk met de roos. Weer zo'n combinatie die uit zichzelf is ontstaan en die je zelf niet beter kunt bedenken. De natuur blijft verrassen!

GROENE BELEVENISSEN IN MIJN TUIN (herfst 1997)

Terwijl ik dit schrijf is het bijna oktober. De tuin heeft nog veel kleur dankzij de prachtige septembermaand. Zelfs de floxen bloeien nog, alhoewel het blad heel lelijk is.

Ik heb veel planten met blauwe bloemen, want daar hou ik van. Mijn absolute favorieten zijn: VERBENA bonariensis en VERBENA rigida. Jammer dat ze niet winterhard zijn. Soms zaaien ze zich uit, maar ik neem liever het zekere voor het onzekere door half maart zelf te zaaien. Dat gaat prima, want het zijn sterke plantjes die zich goed laten verspenen.

De heester CARYOPTERIS "Kew Blue" staat ook te pronken, terwijl CALAMINTHA nepeta eeuwig door lijkt te bloeien.

Van de roze gekleurde planten zijn SALVIA horminum 'Pink Gem', VERBENA bipinnatifida en CLEOME nog prachtig, terwijl de SEDUMS ook in volle bloei zijn. Omdat de zon veel schijnt en er geen regen is, blijven de bloemen lang mooi.

Dat zie je vooral bij de dubbelbloemige herfststijloos COLCHIUM "Waterlily". Door regen zijn deze bloemen vaak snel lelijk.

De FUCHSIA's zijn ook weer bijgekomen van al de hitte van augustus. Daar houden ze niet van. Het is fijn dat we er nu nog van kunnen genieten.

PENSTEMONS horen ook tot mijn favorieten. Ze zijn voor ons klimaat niet zo geschikt. Het duurt nl. veel te lang voor ze goed in bloei komen. Het zijn echte laatbloeiers. Je kunt ze nog het beste in het najaar stekken, dan heb je de meeste kans op bloei.

Door al het mooie weer kunnen we veel buiten zijn en dan is tuinieren toch de fijnste hobby die je bedenken kunt, tenminste als je er van houdt.

Bij een lezing hoorde ik de spreker zeggen: u deelt uw tuin met de dieren. Daar was ik het wel mee eens, maar er is een grens. Ik kreeg in mijn houten plantenkas bezoek van de larven van de boktor. Zeer vraatzuchtige beestjes die al veel lekkere hapjes uit het hout hadden gevreten. Wat een schrik toen ik dit ontdekte. In de zeer warme augustusmaand heb ik de hele kas uit moeten pakken, gelukkig konden de planten buiten staan. De larven zijn bestreden en de kapotte stukken hout vernieuwd. Omdat alles uit de kas was heb ik meteen een grote schoonmaakbeurt gegeven en van binnen en buiten het hout geschilderd.

Wat een klus. Maar de kas ziet er na 25 jaar uit als nieuw. Inmiddels staat ie al weer boordevol. Ik had me voorgenomen niet te stekken maar ik ben toch weer voor de verleiding bezwiken. Zo gaat dat.

Zo langzamerhand zijn we in de herfst gekomen en kunnen we straks genieten van prachtige herfstkleuren in de bossen. Ik vind de geur van de aarde ook altijd zo heerlijk. Er valt veel te beleven als je goed om je heen kijkt.

GROENE BELEVENISSEN IN MIJN TUIN (eind 1997)

Door de straffe oostenwind van de laatste dagen zijn de bomen inmiddels kaal geworden. We hebben lang kunnen genieten van de fraaie herfstkleuren. Wat we nu nog over hebben zijn de bessen, maar met dit koude weer zijn ze snel opgegeten. In het vorig stukje schreef ik over de klimroos 'Francis E.Lester'. Inderdaad zitten er nu beeldige botteltjes aan, ter grootte van dikke oranje/rode bessen. Een aanwinst voor de tuin.

Nu alle potten opgeruimd zijn is er weer rust gekomen in de tuin. Mijn BUXUS bolletjes pronken in al hun pracht en geven accent aan het geheel. In de zomer raken ze nog wel eens verscholen tussen de bloeiende planten.

Het gescharrel van de vogels tussen het afgevallen blad vind ik altijd zo gezellig, alle soorten vogels zijn ineens weer present. Ook deze tijd van het jaar heeft zijn bekoring.

De plantenkas heeft inmiddels zijn winterjas weer aan in de vorm van noppfolie. Ik vind het een treurig gezicht, maar het drukt de stookkosten. Het was wel weer passen en meten om alles op zijn plaats te krijgen. En voordat ik er erg in had, hadden de muizen zich al weer tegoed gedaan aan mijn jonge stekplantjes. Dit komt wel weer goed, maar de LAURENTIA stekjes kon ik weggooien. Dat is wel balen hoor.

Van de kuipplanten wil ik er nog twee noemen waarvan ik afgelopen zomer veel plezier heb gehad. Dat zijn TULBAGHIA en REHMANNIA. De eerste is een bolgewas met lila bloemen aan lange stengels. De tweede heeft een rozet waaruit stengels met veel paars/roze bloemen verschijnen. Beide bloeien door en trekken zich van regen niet veel aan. Je kunt ze gemakkelijk overhouden, terwijl REHMANNIA heel goed zelf gezaaid kan worden. Ze bloeien het eerste jaar al. Het wordt nu tijd om lekker te snuffelen in alle tuinboeken. Nieuwe ideeën opdoen en uitzoeken welke éénjarigen je in het voorjaar wilt zaaien. Misschien wilt u uw borders veranderen. Dan zijn de komende maanden uitermate geschikt

om een plan te maken.

Veel succes met de voorbereidingen voor het komende jaar.

Aanbevolen

Kasteeltuinen Twickel weer open voor publiek

De tuinen van Kasteel Twickel zijn ook in het vroege voorjaar zeer de moeite waard om te bekijken. Alles loopt fris uit of staat al in bloei. En het publiek kan zien waarvoor de Oranjerie is bedoeld: winterverblijf voor de citrusbomen en kuiltplanten. Pas na ijsheiligen gaan deze naar buiten en kan de tuinbezoeker vanaf 21 mei naar binnen om in de Oranjerie een kop koffie of thee te drinken. Tuinen&Park zijn te bezichtigen van 10.00-17.00 uur, op woensdag t/m zondag (tot eind oktober). Entree via de Landgoedwinkel | Bezoekerscentrum aan de Twickelerlaan 7 in Ambt Delden, € 5 p.p.

Kasteeltuin Huis Bergh

Na een intensief traject van onderzoek en herinrichting opent op 22 april 2016 de nieuwe kasteeltuin van Kasteel Huis Bergh. Het ontwerp van de tuin is geïnspireerd op een kaart uit 1727, toen het complex van Huis Bergh, inclusief tuin, werd vastgelegd door cartograaf Theodor Bucker. Met de nieuwe inrichting brengt Stichting Huis Bergh de nauwe relatie tussen de tuin en het kasteel weer onder de aandacht. De tuin wordt aan de collectie toegevoegd en daarmee voor de toekomst veilig gesteld. Om deze feestelijke gebeurtenis te vieren, wijdt Kasteel Huis Bergh in 2016 een

tentoonstelling aan de rijke geschiedenis van haar kasteeltuin. Hierin is aandacht voor de vroeg achttiende-eeuwse tuin, die inspiratiebron was voor de herinrichting, en voor de keuzes die zijn gemaakt bij het maken van een nieuw ontwerp. Ook wordt de bezoeker terug in de tijd meegenomen langs gebeurtenissen in de tuinen van Huis Bergh.

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

Al in 1461 wordt melding gemaakt van een tuin bij Huis Bergh. De tuin van het kasteel is hiermee de oudst bekende gedocumenteerde tuin van Nederland, die in contour en opzet nog bewaard is gebleven. Het unieke archief van Huis Bergh biedt een schat aan informatie over de tuinen. De vermeldingen gaan over de tuinmannen en hun gereedschappen, over fonteinen en tuinbeelden, over aankopen van zaden en bloempotten, en over de vele bouw- en onderhoudswerkzaamheden in de tuin. Aan de hand van flarden tekst uit de archiefstukken ontstaat een beeld van een tuin die een belangrijk onderdeel was van het kasteelcomplex. De functies van de tuin blijken door de eeuwen heen nauwelijks veranderd: de tuin moest een fijne plaats zijn om tijd door te brengen, vandaar de fonteinen, tuinbeelden en mooie bloemen. Maar de tuin moest vooral ook nuttig zijn en oogst leveren. In de tuin van de voorname graven Van den Bergh stonden dus niet alleen bijzondere bloemen, maar ook groenten en fruit, bijvoorbeeld: asperges, artisjok, meirapen en radijzen, en meloenen, appels, peren, perziken en abrikozen.

Lange tijd is van al deze geschiedenis niets te zien geweest. In de 20^e eeuw waren op het oude terrein van de tuin volkstuintjes ondergebracht, later lag het een tijd braak. In 2007 werden voor het eerst plannen gemaakt om de oude tuinen weer in ere te herstellen. Ontwerpen voor de nieuwe tuin werden gemaakt door de Stichting voor het behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen, later Stichting In Arcadië. Er werd gekozen voor elementen die terugverwijzen naar de tuin uit 1727: oude fruitrassen, een fontein, en speelse bakstenen paadjes. Bijzonder in het ontwerp zijn de twee laat zeventiende-eeuwse zuilen die oorspronkelijk bij de ingangspartij van het kasteel hoorden.

De tentoonstelling en de tuin openen op 22 april 2016. Vanaf dat moment is de tuin tijdens de openingstijden van Huis Bergh te bekijken en via een te downloaden app kan men de tuingeschiedenis beleven. Bij de tentoonstelling verschijnt ook een publicatie. Het is de eerste publicatie over de tuin van Huis Bergh, waarin allerlei nieuwe vondsten, gedaan tijdens het vooronderzoek voor de tentoonstelling, worden gepubliceerd. Aan het boek werken gerenommeerde kunst-, plant- en landschapshistorici en archiefkenners mee.

Arrangement:

12.30 tot 16.30 uur bezichtiging tentoonstelling, kasteel en tuin.

Een kop koffie/thee met appeltaart in het koetshuis.

Wandelkaart van 2 km door de plantage en de tuin.

Prijs: € 17,50 p.p. incl. bezichtiging tentoonstelling, kasteel en tuin, koffie/thee met appeltaart en wandelkaart.

G&B-leden hebben € 5,- korting op vertoon van ledenpas en kortingsbon 2016. Meenemen dus!

Datum: Het arrangement is geldig van 23 april tot 31 oktober 2016 van dinsdag t/m zondag van 12.30 tot 16.30 uur (voor openingstijden zie onze website).

Locatie: Kasteel Huis Bergh, Hof van Bergh 8, 's-Heerenberg
www.huisbergh.nl - info(at)huisbergh.nl - 0314-661281

Zandsculpturen Landgoed Warmelo

De imposante tuin bij kasteel Warmelo heeft er ook dit seizoen een attractie bij. Negen kunstenaars, zogeheten carvers, uit verschillende landen hebben zich gewaagd aan metershoge zandsculpturen.

Het Thema van dit jaar sluit naadloos aan op de manier van werken.

Ambachtelijk werk uit lang vervlogen tijden is de rode draad die door de zestien objecten van de tentoonstelling loopt. Alle objecten hebben een directe relatie met de provincie Overijssel.

Als speciale sculptuur is er een zogenaamd halfreliëf gemaakt van het fregat Huis te Warmelo uit 1707. Dit in Medenblik gebouwde schip is vergaan in de Finse Golf. Recent is het in goede staat teruggevonden.

Grote publiekstrekker is het uitrukken van de Schutterij van Diepenheim, de nabootsing van deze jaarlijkse gebeurtenis is één van de grootste zandobjecten. Een prachtig uitje voor het hele gezin!

Prijzen:

- € 7,50 Entreprijs
- € 2,50 Entreprijs kinderen (t/m 12 jaar)

Kinderen tot 6 jaar gratis.

Wanneer: 30 apr - 2 okt 2016

elke dinsdag | **10:30 - 16:30** uur

elke woensdag | **10:30 - 16:30** uur

elke donderdag | **10:30 - 16:30**

uur

elke vrijdag | **10:30 - 16:30** uur

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

elke zaterdag | **10:30 - 16:30** uur

elke zondag | **10:30 - 16:30** uur

Locatie: Landgoed Warmelo, Diepenheim

Stedeke 11, 7478RV Diepenheim

Parkeren via ingang Borculoseweg

Beeldentuin Gees

Wij zien u graag weer bij de zomerexpositie 2016, die nu te bezichtigen is.

In het prachtige landschap van Zuidoost-Drenthe ligt Beelden in Gees. Zeven hectare paradijs, waar in de zomer natuur en kunst elkaar ontmoeten in een tuin met een

Engels karakter, waar grote open ruimtes worden afgewisseld door intieme thematuinen. Waar harmonie en rust samengaan met de spanning van bijzondere beelden, bomen en planten.

Openingstijden: In mei, juni en september zijn wij geopend van woensdag t/m zondag, van 12.00 tot 17.00 uur. In juli en augustus zijn we open van dinsdag t/m zondag, van 11.00 tot 17.00 uur. De zomerexpositie duurt tot en met zondag 25 september

De entree bedraagt 9 euro per persoon, kinderen van 4 tot 10 jaar: 5 euro.

In de herfst is de galerie geopend van 14 oktober t/m 18 december op vrijdag, zaterdag, zondag. Bij goed weer is de tuin, waarin geen beelden meer staan, toegankelijk.

Van 12.00 tot 17.00 uur bent u van harte welkom.

Locatie: Schapveensweg 16, 7863 TE Gees Telefoon 0524-582141

e-mail [info@beeldeningees](mailto:info@beeldeningees.nl)

www.beeldeningees.nl

Nieuwe leden vanaf 01-02-2016 tot 01-05-2016.

Mevr. Ebbink-landman	Hengelo	Mevr. Veehof	Borne
Dhr. Uitslag	Hengelo	Mevr. Lameijer	Hengelo
Mevr. te Vaarwerk	Hengelo		

Het bestuur van de afdeling Hengelo e.o. heet u als nieuw lid van harte welkom. Hopelijk blijft u vele jaren lid en mogen wij u regelmatig begroeten tijdens onze activiteiten. Uiteraard mag u op zeker moment besluiten om een bijdrage te willen leveren aan het organiseren van onze activiteiten of een bestuursfunctie te willen bekleden. Er is altijd behoefte aan actieve leden!

Welke voordelen heeft u als tuinliefhebber als u zich abonneert op het tijdschrift van Groei & Bloei en daarmee lid wordt van onze vereniging?

Groei & Bloei is een landelijke vereniging met ruim 30.000 leden en 140 afdelingen verspreid over heel Nederland en Vlaanderen. De afdeling Hengelo e.o. telt ca. 250 leden.

Als tuinliefhebber koopt u waarschijnlijk regelmatig een tuinboek of een tijdschrift over tuinieren. Hierbij zult u ook wel eens het full colour tijdschrift van Groei & Bloei hebben aangeschaft. Ook zult u jaarlijks nieuwe planten, graszaad, bemesting, o.d. kopen, volgt u af en toe een lezing op het gebied van tuinieren, of betaalt u entreegeld bij een tuinevenement. U bent dan al gauw tientallen euro's per jaar kwijt.

Wij hebben een voorstel voor u:

1. Als u zich nu opgeeft als lid / abonnee van de vereniging Groei & Bloei krijgt u jaarlijks 10x het informatieve tijdschrift van Groei & Bloei en regelmatig een landelijke nieuwsbrief. U bent dan goed geïnformeerd over diverse tuininrichtingen, plantengroei en evenementen op het gebied van tuinaanleg e.d. Het eerste jaar betaalt u een gereduceerd tarief of krijgt u een welkomstgeschenk. Daarna betaalt u € 68,95 per jaar (€ 2,50 reductie bij automatische incasso).
Losse exemplaren van het tijdschrift kosten € 7,45 per stuk!
2. Groei & Bloei leden zijn zonder bijbetaling lid van een afdeling in hun woonomgeving. Bij de afdeling Hengelo e.o. heeft u tevens een gratis abonnement op onze nieuwsbrief Flash Digitalis. Hiervoor wel aanmelden via onze website / Diversen.

3. Als lid van Groei & Bloei ontvangt u jaarlijks een set kortingsbonnen voor entreegelden van modeltuinen en tuingerelateerde evenementen in Nederland en België. Als u van bloemschikken houdt kunt u zich tegen een gereduceerd tarief abonneren op Fleur Creatief.
4. Als lid van Groei & Bloei kunt u gratis, of tegen een gereduceerd tarief, deelnemen aan activiteiten van onze afdeling of afdelingen buiten uw woonomgeving. Tijdens zo'n activiteit (lezing, workshop, cursus, tuinenreis, plantenruilbeurs of tuinbezoek) ontmoet u dan talloze mede tuinliefhebbers.
5. Bij bestedingen bij een door Groei & Bloei gecontracteerd tuincentrum kunt u minimaal 10% korting krijgen.
6. Via de landelijke website www.groei.nl kunt u gratis groenadvies krijgen, met collectieve korting een verzekering afsluiten, of bezuinigen op uw energierekening. Ook kunt u een digitale ledenpas of relevante apps downloaden.

Zoals u inmiddels wel gemerkt zult hebben kunt u jaarlijks tientallen euro's besparen op de kosten van aanleg en onderhoud van uw tuin door u nu op te geven als lid van Groei & Bloei. Ook kunt u jaarlijks een flink deel van de lidmaatschapskosten terug verdienen.

Ga naar onze website www.hengelo.groei.nl en geef u op als lid en abonneer u meteen op onze nieuwsbrief. U zult er als echte tuinliefhebber geen spijt van krijgen.

Lid zijn van Groei & Bloei levert u vaak vele nieuwe en leuke contacten op en dé kans om onderling kennis en kennissen uit te wisselen.

Colofon:

Deze uitgave van Digitalis, welke 4 keer per jaar verschijnt, is een samenvatting van alle recente info op de website van Groei & Bloei. De redactie wordt verzorgd door het bestuur van de afdeling. Verspreiding hiervan is alleen aan leden van de afdeling Hengelo e.o. die niet over een computer met internet beschikken. Op de website is een digitale versie van Digitalis als naslagwerk geplaatst.

De overige leden wordt verwezen naar onze website en Facebook. Ook kunnen zij en ook niet-leden zich via onze website abonneren op onze nieuwsbrief Flash Digitalis.

Kopij voor Digitalis bij de voorzitter aanleveren voor 18 november, 18 februari, 18 mei of 18 augustus.

Bestuur van de afdeling	
Voorzitter / Redacteur Digitalis	Frans Besselink, Oelerweg 138, 7555GX Hengelo, 074 2422607, voorzitter@hengelogroei.nl
Secretaris	Monique Sturre, Reigershof 26, 7622BT Borne, 06-53830885, secretaris@hengelogroei.nl
Penningmeester	Aafke Ebbink, Nic. Beetsstraat 47, 7552HX Hengelo, 06-28568247 penningmeester@hengelogroei.nl Banknr. afdeling: IBAN: NL72INGB0008071549
Ledenadministratie / Facebook	Marijke Holtkamp, Bernhardstraat 80, 7491ED Delden, 06-14834647, ledenadministrateur@hengelogroei.nl
Algemeen bestuurslid	Marjan Vrielink, Rijnstraat 29, 7555WJ Hengelo 074-2774461, bestuurslid@hengelogroei.nl
Bloemschik coördinator	Martha Brinkers, P.Muyselaarstraat 23, 7558ZK Hengelo, bloemschikken@hengelogroei.nl
AC-coördinator	Bij toerbeurt zit er ook een AC-lid namens de AC in het bestuur
Public Relations	<i>Vacature, min. 3 uur per maand, bekend met computer</i>
Niet in het bestuur:	
Website Webmaster	www.hengelo.groei.nl info@hengelo.groei.nl Jan ter Hofte, webmaster@hengelogroei.nl
Wij hebben een afzonderlijke Activiteitencommissie (AC) , deze bestaat uit:	
Ieteke Bloem	074-2429244, ac3@hengelogroei.nl
Marijke Relker	074 2428477, ac4@hengelogroei.nl
Annie Ruiten	074-2774461, ac1@hengelogroei.nl (<i>ook bestuurslid a.i.</i>)
Willy Zengerink	074-2775934, ac2@hengelogroei.nl
AC-lid (vacature)	<i>Belangstellenden kunnen zich hiervoor melden bij de Activiteitencie.</i>